

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

V. Secundum argumentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

PROPOSITIO IV.

159

gum multo post tempore fuisse contextos: quatuor enim Libros Regum intelligit; nos vero de duobus prioribus agimus, qui Samuelis dicuntur ab Ebraicis. Hos autem satis aperte significat sic fuisse vocatos, quod à Samuele scripti essent; ex priore videlicet parte: *περὶ τῶν ἔργων, οὐκέτε συγέρειν δοα σωτείας γίνεται καὶ τὸν* *οἶνον κατέβειν αὐτὰ τούτα καὶ οὐκέτε τὸν βασιλεῖον, καὶ παρ τούτοις, καὶ ποδὶ τούτοις, περιτίνα σπουδὴν ὀνομάζεται.* Unusquisque Prophetarum scribere consueverat quaecunque suis temporibus contingebant. Sic igitur primus liber Regorum & apud Ebraeos & apud Syros Propheta Samuelis nominatur. Arque eadem est Diodori Tarlensis sententia.

III. Sed & librorum Samuelis *γνώσην* & antiquitatē perhibent testimonium quæ *Probatur ea cum artates confecuta sunt.* Unde enim petutum dicas istud, quod habet liber *Samuelis* *γνώσην* & antiquitatē pientia: *Tu enim es, Domine, qui vite & mortis habes potestatem, & deducis ad portas & antiquitas.* *moris, & redacis:* cuius germanum & illud est in libro *Tobias: Quoniam tu flagellas,* *Sap. 16. 13.* *& salvas;* *deducis ad inferos, & reducis:* nempe in secundo capite libri primi Samuelis: *Tob. 13. 2.* *Dominus mortificat, & vivificat: deducis ad inferos, & reducis.* Cum in *Psalmo centefimo* duodecimo hæc legis: *Suscitans a terra inopem, & de stercore erigens pauperem: ut collocet eum cum principibus, cum principibus populi sui:* nonne ex eodem primi Samuelis capite duxta agnoscis, in quo legitur: *Suscitans a pulvere egenum, & de stercore elevat pauperem, ut sedeat cum principibus, & solum glorie teneat.* Quorū putas pertinere quod legitur in secundo capite Libri tertii Regum: *Ejectis ergo Salomon Abiathar, ut non esset Sacerdos Domini, ut impleretur sermo Domini, quem locutus est super domum Heli in Silo: nimirum ad secundum caput Libri prioris Samuelis, quo res illæ preannuntiantur.* Samuelem insigni hoc Sirachides ornat elogio: *Et ante tempus finis vite sue & seculi, testimonium prebit in conspectu Domini & Christi, pecunias & usque ad calceamenta ab omni carne non accipit, & non accusavit illum homo: Davidem vero ita: Cum leonibus luit, quasi cum agnis; & in ursis similiter fecit, sicut in agnis oviuum, in juventute sua. Numquid non occidit Gigantem, & abstulit opprobrium de gente?* Duodecimum Libri primi Samuelis caput & decimum septimum confutilo, fontes ibi laudum illarum repertis. Scitum hoc: *Melior est obedientia quam victimæ,* in libro Ecclesiastis & apud Osseam usurpatum, ex decimo quinto capite libri primi Samuelis prodiit. Quæ Davidi dominum Deo ædificare cogitanti denuntiat Nathan in septimo capite libri secundi Samuelis de filio post ipsum regnatum, magna eorum pars in *Psalmmum octogesimum octavum* translata est. Non semel declarat Ezechiel nolle Deum ut pereat impius, sed ut ad meliorem se recipiat frugem & vivat, arguento, ut videretur, petitio ex verbis Thecuitidis ad Davidem, quæ legitur in Libro secundo Samuelis. Confer deinde libros Paralipomenon cum libris Samuelis, ex his illos consarcinatos & consumatos esse liquido comperies; non quoad sententias solum, sed & verba ipsa. Nec facili tantum Scriptores, sed exotici etiam, Eupolemus & Nicolaus Damascenus, suffragio suo nos adjuvant: ea enim de Samuele, Saule, & Davide in Historiis suis retulerunt, quæ ex libris Samuelis subiecta fuisse minime dubitandum est. Aetas librorum Samuelis ex superioribus abunde cognoscitur: cognoscuntur & eorumdem Auctores; quos si quis ramen incertos esse contendat, fatebitur nihilominus genuinum esse factum, ex Principiis à me supra positis, ut pote qui incerti Auctoris sit, ut effe putatur.

IV. Clausulam vero hanc quæ è capite nono libri prioris Samuelis objicitur, & à me supra allata est, *Qui enim Propheta dicitur hodie, vocabatur olim Videns;* quanquam unam causâ fuisse arbitror, cur verbis libri Paralipomenon, quæ operis hujus Autorem indicant, detraheretur, interpretationis causa illuc adjectam, & deinde in ipsum contextum intrusam fuisse clara luce clarius est. Superior enim à me observatum est multa sparsim Libris sacris, lucis vel connexionis rerum causa adjecisse, si ve Esdras qui Canonem Synagoga auctoritate compofuit, sive alios qui Scriptiones sacras diversis temporibus recensuerunt. Hinc orta hæc *παρεπεμψα.* Ita visum Diodoro Tarlensi, qui super hac ipsam quam tractamus, sic differit: *Ἐν πότνιον δίδυνοται, ὅπις ἄπει τὸν περὶ τῶν κατάτοντος λεύκων ἵγειραν, ταῦτα οἱ μὲν ταῦτα σωτιζόντες περιέσθαι το, ὅπις μαρτυρίων θλέπονται τὸν περὶ πότνιτος ἐπάλων.* Ex his ostenditur, quod quaecunque singuli Propheta suis atta temporibus conscripserunt, hæc colligentes posteri adiecerunt istud, *Quod olim Prophetarum appellabant Videndum.*

V. Non temperavit sibi Philosophus Theologo-Politicus, quin eodem argumento Libri hujus antiquitatem oppugnaret: sed & alio præterea usus est, ut cum non *argumentum.* unius texture opus esse, sed collectitum & ex variis segmentis concinatum probaret. *Tract. Theol.* Nam quod decimo sexto capite prioris libri Samuelis legamus Davidem in aulam Satilis ea de causa primum fuisse accitum, ut Regem malo spiritu vexatum cithara cantu oblectaret, capite vero sequenti alia afferatur causa unde Regi innotuerit,

nempe ex conserta cum Goliatho pugna; hæc, utpote contraria, à diversis Scriptoribus profecta, & in unum ab aliquo compacta opinatur. Verum enimvero non recte hæc à Disputatore nostro distincta sunt: primum enim cithara caussa venit David ad Saïlem jam intemperiis agitatum; tum deinde recrudescentia Philistæorum bella alio Saülis animum abstraxerunt, ut jam citharista non egeret. Ergo David à Rege dimisus ad patrem reddit, & deinde à patre ad fratres cum cibani in castra remisus certamen inuitum cum Goliatho, eoque interfecto in comitatum demum & regiorum afflclarum numerum à Saïle adscriptus est. Ne cui locus hic esset fraudi præcaverat sacer Scriptor: nam postquam Davidem cithara cantu Saïlem hilarasse dixit, tum capite sequenti Philistæorum bellum scribens, cum de Davide iterum esset aucturus, *David autem, inquit, erat filius vii Ephrati, de quo supra dictum est: vel ut habet Ebraicum exemplar, Filius vii Ephrati hujus, ¶ ut suppleat Lector, quem jam supra designavi. Deinde: Tribus ergo majoribus secutis Saïlem, abiit David, & reversus est à Saul, ut pascaret gregem patris sui in Bethlehem. Eum quidem ad se in castra reversum non agnoscit Saul: quid mirum vero, in tanto stipantum numero, quem tum viserat cum mentis esset impos, aliter fortasse induitum ac ornatum cum ad Regem iret ipsius oblectandi caussa, quam cum ad fratres in castra.*

Tertium argumentum.

*Tract. Theol. cap. 9.
1. Sam. 14. 1.
1. Sam. 26. 1.
1. Sam. 26. 4.
& seq.
1. Sam. 26. 5.
& seq.
1. Sam. 24. 9.
& seq.
1. Sam. 16. 1.
& seq.*

Quartum argumentum.

*Tract. Theologico-cap. 9.
1. Sam. 7. 13.*

Quintum argumentum.

*Hobb. Leviath. cap. 31.
1. Sam. 5. 5.*

*1. Sam. 27. 6.
2. Sam. 30. 27.
2. Sam. 6. 4.*

Sextum argumentum.

1. Sam. 7. 15.

V I. In capitibus præterea vicesimo quarto & vicesimo sexto obtrectandi Libri hujus caussam nactus est Theologo-Politicus: rem quippe eamdem utrobique, sed ex variis itidem Scriptoribus, de re eadem diversa sentientibus collectam opinatur. Quasi si ad antiquissimi & sanctissimi Libri dignitatem labefactandam opinaciones satis esse possint. Deinde attendat Lector, & mirabitur conjectoris audaciam. Illic latitat David in locis tuiffris Engaddi: hic in colle Hachila. Illic Saülis speluncam ingressi ad requisita natura summan chlamydem David præcedit: hic dormientis ejusdem in tentorio hastam & scyphum aufert. Illic Saïlem spelunca egressum David blandissime alloquitur: hic Abnerum amarissimis probris incessit. Diversæ sane res, neque tenebre folius conjectura duetu confundendæ.

VII. Inter septimum etiam caput, & decimum tertium disconvenire ait, quod illic talia legantur: *Et humiliati sunt Philistini, nec apposuerunt ultra ut venirent in terminos Israel. Facta est itaque manus Domini super Philistinos cunctis diebus Samuelis: hic autem bellicos Philistæorum adversus Israëlem apparatus, vivo etiam tum Samuele, & ingens Ebraeorum terror describantur. Hoc loco sane, ut alias sepe, ac fere semper, Scripturae sacræ verba perperam accepit Argutator noster: nam in his verbis: Nec apposuerunt ultra, dictio ultra, Ebraice ¶, non semper tempus perpetuum, imo ne diurnum quidem, sed exiguum quandoque significat. Perinde igitur hoc est, ac si dixisset: Per aliquod tempus Israëlitum terram non invaserunt. Quod autem subjunction, per omnem Samuels vitam manu Dei oppreslos fuisse Philistæos, vere id contingit: quotiescumque enim adverfus Israëlitæ, superflite adhuc Samuele, arma moverunt, magnis cladibus sunt attriti.*

VIII. Eodem loco utitur Hobbesius, ut libros Samuels oppugnet, sed & aliis etiam, quorum primus extat capite quinto Libri prioris: *Propter hanc caussam non calcant Sacerdotes Dagon, & omnes qui ingrediuntur templum ejus, super limen Dagon in Azotum, usque in hodiernum diem: unde effici putat multis post Samuelem annis scripta hæc fuisse. At meminisse debuerat Hobbesius, qua de Dagonis simulacro narrantur illuc, Samuele etiam tum adolescentem contigisse; Librum autem hunc à Samuele jam sene fuisse scriptum, ac proinde intervallum satis grande intercessisse, ut merito usurpata ab eo fuerit clausula hæc: Usque in hodiernum diem. Quoniam autem priora tantum viginti quatuor capita Libri prioris adscriptissimus Samuels, reliqua Gado & Nethanii, quorum atas longe post Samuelem excurrunt, frustra eamdem locutionem vicesimo septimo capite, & tricesimo Libri prioris, & sexto posterioris adhibitam obicit Hobbesius: cum præsertim non valde longum requiratur spatium, ut hæc notatio temporis locum habere possit. Quod supra probavi exemplo Matthæi Evangelista eamdem usurpantis, cum de rebus tempore non multum dissitum ageret.*

IX. Fute quoque est, quod colligit Hobbesius ex septimo capite Libri primi, ubi hæc leguntur: *Judicabat quoque Samuel Israëlem cunctis diebus vita sua. Nempe vult nonnulli post obitum Samuels hæc potuisse scribi. At minime hæc ita præcise accipienda sunt, ut ab Hobbesio sunt accepta, quasi significet Scriptor sacer per totum vita sua curriculum Israëlitæ Samuelem præfuisse: nam certum est in pueritia sua jus Israëlitæ non dixisse. Ergo commoda adhibenda est interpretatio, nempe ab obitu Heli Sacerdotis, ad id usque tempus, quo hæc scribebat Samuel, judicia ipsum inter Ebraeos exercuisse; etiam postquam regnum adeptus est Saul: velut cum Agagum Amalecitarum regem, Saülis iussu servatum, in frusta concidit. Favent huic interpreta-*